

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

An metu coactus Matrimonium valide contrahat, & licitè? parag. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

5. Dictum tertium. Prædicti, qui Matrimonium contrahunt cum impedimento dirimente quocunque, sive Jure naturæ, sive Ecclesiastico inducto, ultra nullitatem Matrimonii, peccant etiam contra illas virtutes, ratione, quarum adest illud impedimentum. Si n. v. g. sint consanguinei, Matrimonium attentando faciunt contra reverentiam debitam consanguineis, dum volunt illud, quod ipsis est impossibile, & quod ob motum talis virtutis ipsis est prohibitum Multo magis, quia sic habent animum urendi consanguineo pro conjuge; & si impotentes sint ad prolem, habent animum peccandi contra naturam, & si conjugati, contra justitiam, adulterando, &c. Hos tamen non peccare peccato inobedientiae puto, cum Perez loc. cit. quia non quælibet transgressio præcepti affert malitiam peculiarem contra Obedientiam, nisi, quando sit expresso animo non obediendi, vel nisi prohibitio sit facta à Superiore, ut ipsi obediatur, quæ hic non adest, supponimus.

6. De Impedimentis solum impediendis, Dico, quamvis cum illis valide Matrimonium ineatur, peccari tamen à contrahente Matrimonium; cum illis, inquam, quatuor, quæ hodie durant. Nam cum primo sit contra promissionem datam Sponsæ, cum secundo sit contra Votum factum Deo, cum tertio, & quarto, contra prohibitionem, qua Episcopus, vel Parochus tibi distulit Matrimonium.

7. At inquires. Peccaturne peccato sacrilegii, quatenus, qui contrahunt cum impedimento dirimente, injuriâ faciunt Sacramento Matrimonii, quod nulliter suscipiant?

8. Respondeo. Ita putat Coninck, & alii que sicuti peccat, quando nulliter cætera Sacramenta conficere quis attentat, ut, si quis baptizaret sine debita forma, vel materia. Certè Fideles, quando contrahunt Matrimonium cum impedimento dirimente, sciunt, sic se, non solum irritum reddere contractum civilem Matrimonii, verum etiam Sacramentum illi contractui à Christo Domino annexum.

9. Negat Sanchez b cum aliis, quia irritatio ejus nunc dictæ personæ sunt causæ, cæteris, dumtaxat in ipsum contractum civilem; ipsi enim solum hunc contractum nullum faciunt, esto sequatur deinde, in eo actu non adest ratio Sacramenti. c Utraque sententia probabilis est.

§. II.

QUÆSTIO SECUNDA.

An, qui metu gravi coactus Matrimonium cum impedimento dirimente contrahit, valide contrahat, & licite?

1. Quoad Primum, id est, quoad valorem convenimus omnes, cum omnino abesse ab ejusmodi Matrimonio ex gravi metu contracto: non solum ob rationem, quam infra dicemus, universalem, quia omne Matrimonium, etiam nullo impedimento contractum; irritum est, si ex metu gravi contrahatur, modo ibidem explicando; Verum etiam ex peculiari ratione ducta impedimentis dirimentibus.

2. Et quidem ratio peculiaris pro Impedimentis Jure naturæ inditis est manifesta; Næ si personæ Jure naturæ sunt inhabiles, Pater v. g. est inhabilis ad contrahendum Matrimonium cum Filia, numquid metus habilitatem illam dare illis potest? At ratio peculiaris pro impedimentis ab Jure Ecclesiastico inductis difficilior est, & difficultas ducitur ex ea communi doctrina, quod præcepta Ecclesiæ non obligant cum tanto rigore, & cum periculo magni mali, quale malum supponimus adeste, quando ex gravi metu quis Matrimonium contrahere cogitur. Quare tunc præceptum Ecclesiæ, quod induxit tale impedimentum, non obligabit, & consequenter tunc nullum impedimentum erit.

3. Varias rationes fortasse minus aptas invenies apud Doctores; Illam ego, post diligentem considerationem, esse, puto. Quando dicimus, Ecclesiæ præcepta non obligare, ubi magna est difficultas, mali que magni periculum, sensus est, quod Fideles illa præcepta tam difficilia transgrediendo, non peccent: At non est sensus, quod illa, quæ ipsa Ecclesiæ, immo, & Princeps Sæcularis legitime decernit, & vult, esse talia, talia non sint respectu patientis gravem metum. Secus enim contractu Minoris factus ex timore sine auctoritate Judicis, validus esset, quod nemo dixit: nam timor magni mali excusat quidem ab obsequiis præceptis, sed non propterea tollit, talem esse actum in se, qualem pronuntiat legitimus Superior, qui cum actum, sive spon-

a Coninck

d. 30. d. 2.

nu. 18. A

ver. q. 9.

sec. 5.

b Sanc. ib.

n. 1. Perez

ibid. G.

Hurt. d.

12. diff. 3.

n. 11. Diâ.

p. 3. r. 4.

xref. 297.

c Lege Pe-

rez. d. 22.

sec. 5. n. 5.

G. Hur. d.

12. diff. 4.

Aver. q.

19. sec. 5.

Ver. Resur-

sus.

te, si ve metu factum, annullat. Certè pari modo, qui cum ignorantia inculpabili impedimenti contrahit Matrimonium non peccat durante ignorantia, sed tamen invalidè & cō-

Sancti lib. 2. d. 38. c. 1. & communiter ex C. Inquestio de sct. excomm. C. Listeras. De Rescriptis. spon. d. 12. nu. 3.

4. Quoad secundum, an metu gravi contrahens Matrimonium cum impedimento dirimente illicitè agat? Dico, illicitè quidem graviter agere, quando contrahit cum animo utendi conjugio, sic contracto, vel cum animo cohabitandi cum conjugè, cum periculo incontinentiæ. Patet, quia hic animus, peccaminosus manifestè est. At si hic animus desit, est distinguendum; quando enim contrahis cum impedimento Jure Ecclesiastico constituto, ne venialiter quidem peccas, quia tunc, si esset peccatum, idèd esset, quia fieret contra præceptum positivum Ecclesiæ veterantis, ne quis attentet contrahere Matrimonium cum impedimento, at præcepta positiva Ecclesiæ, ut dictum est, non obligant cum tanto periculo gravis mali, ergo &c. Et ita docent communiter Sanchez, b Coninck, G. Hurr. aliique.

Sancti lib. 2. d. 38. c. 1. & communiter ex C. Inquestio de sct. excomm. C. Listeras. De Rescriptis. spon. d. 12. nu. 3.

5. At verò in eodem casu, quo dictus pravus animus deest, quando ex dicto metu contrahis cum impedimento Jure naturæ constituto, v. g. cum impotentia, vel tu Pater cum tua filia, sunt duæ sententiæ Altera (quam habet G. Hurradus, & sequiturque Perez d) docet te semper peccare mortaliter, quia (inquit) tunc contrahere, est contra jus naturale pro-

G. Hurr. d. 12. diff. 4. Perez d. 12. sec. 5. nu. 5. Sancti lib. 7. matr. d. 12. nu. 3.

hibens Matrimonium. Altera (quam sustinet Sanchez & sequiturque Coninck, f & Castropalaus g) docet, te, ne venialiter quidem peccare, eo potius modò, quo te non peccate, dictum est num. præcedente in impedimento ab Ecclesia constituto. Ratio est, quia (inquit) ex una parte tunc Matrimonium non sit validè, & ex alia ille solus inefficax consensus factus à peccato liberatur ex capite dicti metus, Equidem hanc posteriorem sententiam probabiliorè existimo.

Sancti lib. 7. matr. d. 12. nu. 3.

6. Verum urget Hurradus. Intentare id facere, quod jure naturæ prohibitum est, est intrinsicè malum, quale esset v. g. intentare homicidium Innocentis. Sed intentare Matrimonium cum impedimento dirimente est intrinsicè malum; ergo excusari nunquam, ne ex gravissimo quidem mortis metu, potest?

Respondet, Distinguendo Majorem: in-

tentare id facere, quod prohibitum est jure naturæ, v. g. homicidium Innocentis cum animo volendi illud facere, est intrinsicè malum, concedo Majorem; cum animo illud nolendi facere, & cum certitudine, quod non faciet, est intrinsicè malum, nego Majorem, abstrahendo ab alio inconvenienti. Neque enim condemnabis eum, qui metu suæ mortis adactus, fingeret occidere Innocentem, projiciendo v. g. contra illum sagittam, sciens certò, nullum illi se damnum allaturum, hæc enim non esset vera attentatio homicidii, sed solùm, quasi illusoria quædam attentatio, quam licitè exhibere possum, ut ego mortem evitem. Quoniam ergo mericulosè contrahens cum dicto impedimento scit pro certo, se nullum celebrare Matrimonium, illa non erit vera attentatio Matrimonii, atque adeo erit talis actio digna, quæ à metu gravi excusari à peccato possit. Atque hæc ad defendendam sententiam Sanchez merito dicta fiat.

7. Quod si sciens, te nullum celebrare Matrimonium, adhuc contra jus velis verè contrahere, tunc profectò non est mirum, si pecces, ut etiam peccares, si similem animum habens, contraheres cum impedimento inducto ab Ecclesia: nam tunc esset nolle obedire legi, & animum fornicandi habere, &c.

8. Quid si prædictus impeditus jure naturæ putares, te verè contrahere posse, & propterea metu coactus contraheret?

Respondet, hunc multò minus peccaturum, quia bona fides cum invincibiliter ignorantem excusat; ea tamen fide ablata, ipsum se gerere non posse, ut conjugem, satis supra monuimus.

9. Affectum impedimento solùm impediendo, nec peccare in prædicto metu, si absint pericula, & inconvenientia dicta num. 4. similis ratio persuadet, nam, & ipsum tunc invalidum est, non quidem ex ratione talis generis impedimenti, sed ex ratione universalis infra, ut diximus, explicanda, quod scilicet omne Matrimonium est nullum, si ex metu gravi contrahatur.

***